

Θέση της UNESDA για την Κυκλική Οικονομία Συσκευασίας 2015 – Βασικά Σημεία προς Σχολιασμό

Ως ευρωπαϊκή βιομηχανία αναψυκτικών και λοιπών μη αλκοολούχων ποτών χρησιμοποιούμε συσκευασίες από πλαστικό, μέταλλο, γυαλί και χαρτόνι προκειμένου να παρέχουμε υψηλής ποιότητας και ασφαλή προϊόντα στους καταναλωτές μας. Έχουμε συνείδηση της ευθύνης μας για την τελική φάση του κύκλου ζωής των συσκευασιών. Στηρίζουμε την έννοια της Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού (ΔΕΠ) για τα υπολείμματα συσκευασιών. Ως κλάδος, έχουμε επενδύσει σε σημαντικό βαθμό στην καινοτομία των συσκευασιών και στην ανάπτυξη της ανακύκλωσης από μπουκάλι σε μπουκάλι (bottle-to-bottle) ώστε να κλείσει ο «κύκλος», μειώνοντας τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις με έναν οικονομικά εφικτό τρόπο. Η βιομηχανία προβαίνει συστηματικά σε αξιολογήσεις του κύκλου ζωής προκειμένου να καθοριστεί η καλύτερη συσκευασία για τη συγκεκριμένη χρήση κάθε προϊόντος. Σε αυτό το πλαίσιο, θέλουμε να μοιραστούμε τα ακόλουθα σχόλια για το πακέτο που αφορά στην κυκλική οικονομία.

Λογική της κυκλικότητας – Για κάθε ροή απορριμμάτων, η κυκλική οικονομία διαφέρει και απαιτείται εφαρμογή συγκεκριμένης λογικής από την αρχή ως το τέλος. Μέτρα για την υποστήριξη του Σχεδιασμού, της Χρήσης, της Συλλογής και της Ανακύκλωσης πρέπει να συνδυάζονται απρόσκοπτα για κάθε συγκεκριμένη ροή απορριμμάτων.

Ανάπτυξη και απασχόληση – Επισημαίνουμε ότι υπάρχει υψηλός βαθμός προσδοκιών σε ό,τι αφορά τη δημιουργία οικονομικής ανάπτυξης και πρόσθετων θέσεων εργασίας εντός της κυκλικής οικονομίας. Απευθύνουμε έκκληση τα μέτρα για την Κυκλική Οικονομία να σχεδιαστούν κατά τρόπο που οι επιπτώσεις αυτές να δημιουργούνται *επιπροσθέτως* της υπάρχουσας οικονομίας, καθώς οι μετατροπές έχουν επίσης οικονομικές και δημοσιονομικές επιπτώσεις. Αποτελεί σημείο κομβικής σημασίας τα κόστη και τα οφέλη της κυκλικής οικονομίας να εξισορροπούνται και να κατανέμονται δίκαια, και το κυριότερο, ενισχύοντας την εσωτερική αγορά και καθορίζοντας ένα σαφέστερο πλαίσιο αναφορικά με τη ΔΕΠ που να διασφαλίζει διαφάνεια, υπευθυνότητα και δικαιοσύνη για κάθε υπόχρεο κλάδο. Επιπλέον, για την οικοδόμηση μιας νέας πράσινης οικονομίας θα χρειαστούν χρηματοπιστωτικά και φορολογικά κίνητρα, καινοτομία και ενίσχυση των επενδύσεων, καθώς και ένα ισχυρό ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο για την προστασία και την προώθηση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς.

Οικολογικός σχεδιασμός – Ο σκοπός των συσκευασιών των ροφημάτων είναι να προστατεύει την ποιότητα του προϊόντος και να το παραδίδει στον καταναλωτή με ασφάλεια, συντηρώντας παράλληλα την εσωτερική αγορά. Πολλά από τα μέλη μας χρησιμοποιούν ανακυκλωμένα υλικά στη συσκευασία νέων προϊόντων, όταν η επιλογή αυτή είναι τεχνικώς και οικονομικώς εφικτή, προκειμένου να κλείσει ο κύκλος των υλικών. Αυτό το επιτύχαμε τηρώντας τις Βασικές Απαιτήσεις και μέσω της αυτορρύθμισης του κλάδου.¹ Οι Βασικές Απαιτήσεις θα πρέπει να παραμείνουν το βασικό σύνολο των νομικά δεσμευτικών απαιτήσεων για το σχεδιασμό των συσκευασιών στην ΕΕ, ταυτόχρονα όμως

¹ UNESDA/EFBW – Design for Recycling guidelines (Κατευθυντήριες Οδηγίες για το Σχεδιασμό Ανακύκλωσης)

θα πρέπει να εφαρμόζονται καλύτερα σε εθνικό επίπεδο. Ο σχεδιασμός των συσκευασιών για τα τρόφιμα θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν την ασφάλεια των τροφίμων, τις συνολικές οικονομικές επιπτώσεις (κόστος/όφελος), τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, καθώς και αντικειμενικές εκτιμήσεις για τον περιβαλλοντικό κύκλο ζωής – ανάλογα με την εκάστοτε κατάσταση της αγοράς.

ΔΕΠ – Η Διευρυμένη Ευθύνη του Παραγωγού (ΔΕΠ) αποτελεί τη βάση των συστημάτων συλλογής και ανακύκλωσης των συσκευασιών στις περισσότερες χώρες της ΕΕ προκειμένου τα κράτη-μέλη να επιτυγχάνουν τους στόχους τους. Ωστόσο, η νομική αυτή αρχή χρήζει άμεσης αναθεώρησης και κανονιστικής καθοδήγησης, όπως έχει καταδείξει η μελέτη που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον προσδιορισμό κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τη Διευρυμένη Ευθύνη του Παραγωγού.² Κάνουμε έκκληση το πακέτο για την Κυκλική Οικονομία να συμπεριλαμβάνει ένα ισχυρό πλαίσιο, καθώς και τις ελάχιστες απαιτήσεις ΔΕΠ αναφορικά με την αύξηση της αποτελεσματικότητας και διαφάνειας των συστημάτων ΔΕΠ για τις συσκευασίες: αυτό περιλαμβάνει σαφέστερους ορισμούς της ΔΕΠ (συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης «παραλαβής κατόπιν επιστροφής»), σαφήνεια των ρόλων και των υποχρεώσεων όλων των ενδιαφερόμενων μερών και των υπόχρεων κλάδων, καθώς και κοινές ελάχιστες απαιτήσεις για τα συστήματα ΔΕΠ συμπεριλαμβανομένης μιας «αρχής πλήρους καθαρού κόστους» (για λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τις προτάσεις μας ως προς τις κατευθυντήριες αρχές της ΔΕΠ, βλ. παράρτημα Ι των θέσεών μας).

Χρήση ανακυκλωμένων υλικών – Χρησιμοποιούμε ανακυκλωμένα υλικά στις συσκευασίες των προϊόντων μας εδώ και πολλά χρόνια και δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να τα χρησιμοποιούμε και στο μέλλον, ενθαρρύνοντας με τον τρόπο αυτό την ανακύκλωση υλικών συσκευασίας υψηλής αξίας. Με βάση την εμπειρία μας, η αυξημένη επαναχρησιμοποίηση και χρήση ανακυκλωμένων υλικών σε προηγμένες εφαρμογές ξεκινά με την εξασφάλιση της ανακυκλωσιμότητας των προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά με υψηλής ποιότητας συλλογή συσκευασιών (που πρόκειται να διασφαλιστεί μέσω ενός πλαισίου ΔΕΠ), με επενδύσεις στην επαρκή δυνατότητα ανακύκλωσης (π.χ. μέσω παροχής κινήτρων και επενδυτικών προγραμμάτων), και με την άρση των ρυθμιστικών φραγμών στη χρήση ανακυκλωμένων υλικών (π.χ. στην Ιταλία, όπου η χρήση rPET περιορίζεται στα μεταλλικά νερά). Καλούμε την Επιτροπή να καθορίσει στόχους ανακύκλωσης που είναι εφικτοί και ρεαλιστικοί βάσει μιας κοινής μεθοδολογίας. Τονίζουμε επίσης την ανάγκη για ορθή εφαρμογή των υφιστάμενων κανόνων, όσον αφορά στη ΔΕΠ για παράδειγμα.

² Bio by Deloitte, Report on 'Development of Guidance on Extended Producer Responsibility (EPR), 2014 (έκθεση για την Ανάπτυξη Κατευθυντήριων Γραμμών για τη Διευρυμένη Ευθύνη του Παραγωγού [ΔΕΠ])